

Bemærkninger til forslaget

I. Konventionens forhistorie og vedtagelse

1. Den internationale beskyttelse af menneskerettighederne er i dag hovedsageligt reguleret i internationale konventioner, som gælder generelt for både børn og voksne. De to FN-konventioner af 16. december 1966 om henholdsvis borgerlige og politiske rettigheder, og økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder udgør hovedhjørnestenene i dette regelsæt. I europæisk sammenhæng er det Den Europæiske Menneskerettighedskonvention af 4. november 1950 med tilhørende tillægsprotokoller, der er det vigtigste grundlag.

2. Den 20. november 1959 vedtog FN's Generalforsamling en Erklæring om Barnets Rettigheder. Erklæringen er alene politisk og således ikke folkeretligt bindende.

I 1979, Det Internationale Børneår, nedsatte FN's Menneskerettighedskommission på et polsk initiativ en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde et udkast til en konvention om barnets rettigheder. I denne arbejdsgruppe deltog et stort antal lande fra alle dele af verden, herunder de nordiske lande.

Det endelige udkast til Konventionen om Barnets Rettigheder blev vedtaget af FN's Generalforsamling den 20. november 1989 og dermed på 30-års dagen for FN-Erklæringen om Barnets Rettigheder og 10 år efter Det Internationale Børneår.

Konventionen bygger på en grundlæggende erkendelse af, at børn udgør en sårbar gruppe i samfundet, som har behov for særlig beskyttelse. Konventionen om Barnets Rettigheder er den første FN-konvention, der giver rettigheder særligt til børn og som pålægger konventionsdeltagerne konkrete juridiske forpligtelser særligt overfor børn.

Konventionen blev vedtaget af FN's Generalforsamling uden afstemning.

Samtidig besluttede Generalforsamlingen med stemmetallet 137-1-1, at omkostningerne ved at overvåge konventionens gennemførelse skal dækkes af FN's regulære budget. USA stemte mod og Japan

afstod. Med denne beslutning har Generalforsamlingen opnået, at overvågningen af konventionens gennemførelse næppe bliver hæmmet af mangel på finansielle ressourcer, således som det har været tilfældet med flere andre af FN's Menneskerettighedskonventioner.

3. Konventionen blev åbnet for undertegnelse den 26. januar 1990. Den undertegnedes samme dag af 61 lande, herunder Danmark og de øvrige nordiske lande.

II. Konventionens ikrafttrædelse

Konventionen trådte i kraft den 2. september 1990 efter at være blevet ratificeret af 20 lande. Pr. 14. januar 1991 havde ialt 130 lande undertegnet konventionen, og 69 lande havde ratificeret eller tiltrådt den, herunder 7 vestlige lande, nemlig Sverige, Frankrig, Portugal, Malta, Spanien, Australien og Norge.

III. Danmarks ratifikation

Ved ratifikationen påtager Danmark sig en folkeretlig forpligtelse til at indrette sine nationale retsregler og sin administrative praksis således, at de i konventionen opstillede krav opfyldes.

Spørgsmålet om ratifikation har været forelagt Justitsministeriet, Arbejdsministeriet, Indenrigsministeriet, Socialministeriet og Undervisningsministeriet, der alle har udtalt deres tilslutning til dansk ratifikation.

Justitsministeriet har givet udtryk for, at der i forbindelse med ratifikationen bør tages et forbehold om, at Danmark ikke ønsker at være bundet af konventionens artikel 40, stk.2,(b), (v).

Justitsministeriet har endvidere anmodet om, at der ved ratifikationen tages foreløbigt forbehold for så vidt angår Færøerne og Grønland under hensyn til, at konventionen endnu ikke har været forelagt hjemmestyret i disse landsdele.